

ЈЕЗИК, МЕДИЈИ И КУЛТУРА (гимназија, 1. и 2. разред)

У дискусији шта „храни” коруптивно понашање, а шта га „укида” медији имају значајну улогу јер се за њих често каже да су „четврта грана власти”. Овај изборни предмет бави се питањима функције, садржаја и утицаја медија тако широко да ученици, у оквиру истраживачко-пројектног начина реализације предмета, имају простор да се баве и феноменом корупције. „Ветар у леђа” том раду дају садржаји предмета који се односе на слободу говора и вредносне оријентације у једном друштву.

Циљ рада у оквиру овог изборног предмета је да ученици разумеју да медији када функционишу независно и професионално постају алат за разоткривање корупције, заштиту интереса грађана и ширење става да нико није изнад закона. Када се о корупцији јавно говори и пише, расте притисак на институције да реагују. Медији могу покретати јавне дебате и грађански активизам. Такође, медији имају едукативну улогу и могу грађане упознати са разноврсношћу коруптивних радњи, како да их препознају, коме се могу обратити да пријаве корупцију и сл.

Ученици могу да пронађу примере истраживачког новинарства које је посебна врста новинарства и чији је циљ да се разоткрију информације од јавног интереса које су скривене, а обично се односе на корупцију, злоупотребу моћи, криминал, неправилности у раду институција. То није само извештавање, већ темељно истраживање које може да траје и месецима. Осим истрајности новинара, карактерише га и храброст, проверавање информација из више извора, заштита идентитета извора (тзв. „звиждача”) и рад у интересу јавности, а не неке партије, политичара, оглашивача. Често су такви новинари изложени претњама, застрашивању, тужбама, физичким нападима, цензури, економском притиску (губитак посла). Као један од познатијих примера истраживачког новинарства ученицима се може представити афера Вотергејт (могу погледати и филм), када су новинари открили политички скандал који је довео до оставке америчког председника Ричарда Никсона. На основу тога ученици могу самостално да прикупе детаље неких других примера истраживачког новинарства код нас и у свету. Као пример наводимо догађај из 2018. године, када је тадашњи председник општине Гроцка Драгољуб Симоновић подстрекивао неколико особа на паљење куће новинара портала „Жиг инфо” Милана Јовановића, који је истраживао и писао о његовим финансијским малверзацијама у општини. Истрагом је утврђено да је Симоновић полицајцу Интервентне јединице полиције обећао да ће му запослити жену ако новинару запали кући. Полицајац је ангажовао друга лица која су то урадила. У току суђења Симоновић је негирао оптужбе, али је суд одлучио да је крив за подстрекивање других лица на кривично дело изазивања опште опасности и осудио га на пет година затвора.